

Hodnocení vedoucího bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Vendula Spáčilová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimédia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2023/2024
Název práce	AI ve světě módní fotografie		
Vedoucí práce	MgA. Ing. Evžen Sobek		

Manipulace s obsahem k fotografií patří od dob jejího vzniku. Míra zásahů a změn ve snímku přitom vždy závisela na aktuálních technologiích i na zručnosti a invenci autora. Z tohoto úhlu pohledu tedy technologie umělé inteligence (AI) přináší jen další nástroj, který fotograf může při konstrukci svých obrazů využít. Jednu principiální odlišnost ale AI přináší: generuje obrazy, scén, objektů či situací, které nikdy neexistovaly, ale jsou od fotografie takřka nerozeznatelné - tedy zaměnitelné. Tato skutečnost, v kombinaci se současnými distribučními kanály, které mohou obraz okamžitě zpřístupnit prakticky komukoliv na zeměkouli, proto mění práci s fotografickým obrazem skutečně bezprecedentně. Praktického každodenního užití AI dosáhla cca před dvěma lety, kdy se objevili generativní modely vystavené na principech neuronových sítí, schopné generovat obsah vhodný k reálnému použití - tedy natolik technicky dokonalý, že navozují dojem, že se díváme na skutečné snímky, potažmo na reálné situace.

Svět módní fotografie, ve kterém se Vendula Spáčilová pohybuje, představuje kreativní prostředí, kde experiment, snaha zaujmout, vybočit z mainstreamu patří k běžné praxi a právě proto zde AI přirozeně našla rychle praktické uplatnění. Tento moment je pro ni impulsem k tomu, aby technické možnosti a potenciál kreativity AI podrobněji prozkoumala a analyzovala také konsekvence jejího užití ve veřejném prostoru.

Text je rozdělený do šesti kapitol. V úvodní kapitole Vendula Spáčilová definuje obsah pojmu AI, tak jak s ním bude pracovat v předkládané práci a rekapituluje současné využití AI v našem každodenním životě (např. odemykání mobilních telefonů, atp.). Následující kapitola je věnovaná retuším fotografií. Připomíná skutečnost, že manipulace s obrazem k fotografii zde existuje prakticky od chvíle jejího vzniku a v tomto smyslu tedy AI představuje jen další krok technologického vývoje média fotografie. Specifické momenty dopadu AI na fotografii v globálním měřítku současné civilizace připomíná v kapitole třetí, kde konfrontuje svoje teze s úvahami autorů zaměřujících se na vizuální komunikaci (Filip Láb, Boris Eldagsen, Charlotte Kent).

Stěžejní část práce tvoří čtvrtá kapitola, AI a portrét, a kapitola pátá, AI a fashion. Název čtvrté kapitoly je zde poněkud nepřesný, poněvadž do komentáře jsou zahrnuty i práce, které bychom do oblasti portrétní fotografie zahrnuli jen stěží - mám na mysli projekty Book of Veles Jonase Bendiksena a Another America Phillipa Toledana. Podstatné je však to, že se zde Vendule Spáčilové daří naznačit teritorium, do kterého AI zasahuje (deep fake, manipulace v novinářské praxi), či s jakými formálními aspekty je konfrontována (rušivé deformace, nereálné perspektivy, rasové pozadí modelů učení či téma algoritmů vyhledávajících obličeje na fotografiích). V komentáři k pěti vybraným projektům kombinuje

vlastní úvahy s citáty autorů fotografií. Zřetelně se tak objevuje moment, kdy si každý autor uvědomuje vážnost situace a seriózně uvažuje o dopadech AI na vznik a interpretaci obsahu současných vizuálů. Jasně se také ukazuje, že vypořádat se s novou situací vzniku obrazu bude představovat v následujícím období velké téma.

Pátá kapitola je zaměřena na aktuální využití AI v módní fotografii. V úvodu Vendula Spáčilová naznačuje některé obecné trendy, které se v posledních dvou letech díky AI objevily (vznik avatarů modelek, soutěže módních návrhů generovaných AI či vznik nových vizuálních trendů odvozených od obrazů vytvořených AI). Následující medailony několika vybraných autorů (Matúš Tóth, Carlijn Jacobs, Laurie Simmons, Jingna Zhang) názorně ilustrují hlavní směry, které můžeme v současné fashion fotografii sledovat. Práce zmíněných autorů Vendula Spáčilová nekomentuje pouze z formálního hlediska, ale umisťuje jejich tvorbu do kontextu jejich užití a světa módní fotografie vůbec - poukazuje například na problematiku porušování autorských práv při cvičení generativních modelů, která prozatím není dořešena, zneužívání "promptů" jiných autorů či jakousi obranou pozici, kterou někteří autoři v důsledku zaujímají, když vytvářejí platformy, kde chtějí pracovat jen s původním autorským obsahem nezasaženým AI nebo alespoň mít jistotu, že jejich využití AI neporušuje princip autorských práv.

Závěrečná kapitola rekapituluje a vzájemně porovnává tři v současné době nejčastěji používané platformy AI ve fotografii (DALL-E, Midjourney a Adobe Photoshop). Představuje jejich výhody i omezení a může tak být využita pro základní orientaci, co od kterého nástroje můžeme očekávat či jaký z nich pro naši práci zvolit.

Text je doplněn velkým množstvím ilustrací, které podporují jeho srozumitelnost, a ze seznamu odkazů a literatury je zřejmé, že se Vendula Spáčilová věnovala studiu problematiky v celosvětovém kontextu a vynaložila k tomu značné úsilí. Autorce se podařilo shromážděné informace uspořádat do čtivého a logicky strukturovaného útvaru. Práci považuji za přínosný text, který čtenáři v širokých souvislostech dnešního vizuálního světa pomůže zorientovat se v současné situaci, v které se s AI právě nacházíme. Práci doporučuji přijmout.

Kontrola plagiátorství byla negativní – systém našel shodu 0 %.

Návrh klasifikace: A - výborně

V Brně dne 27.5.2024

.....
podpis vedoucího práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------